

Assetbeheerplan **Spelen**

Voor de beheerperiode 2024-2032

Corsanummer T23.04106

1 Inleiding

Voor u ligt het assetsbeheerplan voor Spelen van de gemeente Lansingerland. Dit hoort bij het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte van de gemeente Lansingerland (T22.06297).

Spelen bestaat uit de volgende assets:

- Speeltoestellen
- Sporttoestellen/voorzieningen;
- Speelaanleidingen
- Natuurlijk spelen;
- (Val)ondergronden en afrasteringen die onderdeel/verbonden zijn met de speelplek.

Het beheer en onderhoud aan deze assets bestaat onder andere uit de volgende beheeractiviteiten:

-

- Onderhouden van speel- en sportplekken Inclusief de toestellen Afrasteringen en ondergronden;
- Het veilig houden van de speelplekken;
- Inspectie van de toestellen en reiniging ondergronden;
- Zwerfvuil verwijderen, bewaken van waterkwaliteit en veiligheid.

Beheer van speel en sportvoorzieningen in het Hoge en Lage Bergsche bos, evenals sportvelden/accommodaties maken geen onderdeel uit van het assetbeheerplan Spelen.

Speelobjecten geplaatst in de openbare ruimte door bewoners maken geen onderdeel uit van het assetbeheerplan Spelen, omdat deze niet ons eigendom zijn. Omdat het wel op openbaar gebied is geplaatst, geldt de zorgplicht voor de gemeente en daarmee de WAS (warenwetbesluit attractie en speeltoestellen) op deze speelobjecten. Deze toestellen voldoen vaak niet aan de wetgeving en certificeringseisen om in de openbare ruimte te worden geplaatst en daarom spreken we bewoners hier op aan. Bij onveilige situaties gaan we over op handhaving en/of verwijdering.

In het algemene deel van het IBP (T22.06297) zijn alle algemene kaders en strategieën opgenomen. Ook geeft dat op hoofdlijnen een overzicht van alle assets in de openbare ruimte. In dit Assetbeheerplan vindt u achtereenvolgens specifiek voor de assets van Spelen:

- Specifieke kaders (paragraaf 2);
- Korte terugblik op de Beheerperiode 2017-2023 (paragraaf 3);
- Beschrijving van de huidige situatie (paragraaf 4);
- Beheerstrategie voor de komende beheerperiode 2024-2032 (paragraaf 5);
- Budgetten voor de beheerperiode 2024-2032 (paragraaf 6).
- Overzicht van de belangrijkste assetspecifieke risico's (paragraaf 7).

2 Specifieke kaders voor Spelen

De algemene kaders voor het beheer en onderhoud van (alle assets in) de openbare ruimte staan in het algemene deel van het IBP (T22.06297) Deze algemene kaders hebben betrekking op aspecten als:

- beeldkwaliteit (regulier areaal op B en centra en stationsgebieden op A);
- veiligheid;
- beleving;
- en duurzaamheid.
-

Voor Spelen gelden tevens onderstaande kaders.

Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS)			
Het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (WAS) is een uitvoeringsbesluit krachtens de Nederlandse Warenwet. Het besluit regelt de veiligheid van attractie- en speeltoestellen.			
Jaar van vaststelling:	1997	Door wie vastgesteld:	Rijk
Corsa nr.:	n.v.t.	Link naar beleid:	Wetten.overheid.nl

Zorgplicht art. 6:162, Burgerlijk Wetboek			
Deze wet stelt dat de gemeente zorg moet dragen over het areaal in haar beheer, waarmee de assets van Spelen.			
Jaar van vaststelling:	2016	Door wie vastgesteld:	Rijk
Corsa nr.:	n.v.t.	Link naar beleid:	Wetten.overheid.nl

Inspiratieboekje Klimaatkrachtige speelplekken			
Inspiratie voor het realiseren van adaptieve speelplekken met dubbele gebruiksfuncties. Dit document is vooral een leidraad bij herinrichting of vervanging.			
Jaar van vaststelling:	2019 ontwikkeld	Door wie vastgesteld:	Lansingerland
Corsa nr.:	T19.05031	Link naar beleid:	N.v.t.

Bereikbaarheid en toegankelijkheid speelvoorzieningen in de leidraad DIOR			
Houd bij de ligging van de speelplek rekening met mindervaliden en het houden van overzicht en toezicht			
Jaar van vaststelling:	2018	Door wie vastgesteld:	Lansingerland
Corsa nr.:	T18.16396	Link naar beleid:	N.v.t.

Aandachtspunt Zorgplicht en Warenwet Attractie- en Speeltoestellen (WAS)

Kinderen en ouders moeten erop kunnen rekenen dat de speel- en sportvoorzieningen veilig zijn. Dat wil niet zeggen dat alle risico's vermeden kunnen worden. Risico's zijn nooit volledig uit te sluiten. Belangrijk onderdeel van het spelen van kinderen is dat zij risico's nemen en uitdagingen aangaan waarbij de ontwikkeling wordt gestimuleerd. De beheerder dient er echter zorg voor te dragen dat de risico's beheersbaar zijn en herkenbaar voor de gebruiker. Verantwoord en veilig gebruik van speel- en sportplekken ligt bij de gebruiker en bij jonge kinderen (0-6 jaar) bij de begeleiding/verzorger(ster).

3 Terugblik Beheerperiode 2017-2023

Er is de afgelopen jaren gewerkt volgens het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2017-2024 en het deelbeheerplan Spelen 2017-2024 (T16.11581 / T16.11578). Dit beheerplan ging uit van het beeldkwaliteitsniveau B. Door in te zetten op langere instandhouding van de voorzieningen en om te voldoen aan wettelijke veiligheidsnormen, is inzet op kwaliteitsniveau B vereist. Er hebben hierdoor geen tot nauwelijks veiligheidsincidenten voorgedaan. In de beheerperiode 2017-2023 zijn verschillende belevingsonderzoeken uitgevoerd. Uit deze onderzoeken bleek dat de meeste bewoners tevreden zijn met de kwaliteit van de speelplekken en het aanbod.

Tussen de periode 2017-2020 is er sprake geweest van areaaluitbreiding door de oplevering van buurten in Westpolder/Meerpolder in Berkel en Rodenrijs, Urban Sportspark en Parkzoom in Bergschenhoek. De groei aan areaal heeft geleid tot een groei aan werkzaamheden en bijbehorend beheerbudget.

Duurzaamheid en klimaatadaptatie

We zetten vooral in op verantwoord materiaalgebruik en klimaatadaptatie. Bij vervanging en herinrichting maken we gebruik van het inspiratieboekje voor Klimaatkrachtige speelplekken (T19.05031). Bij natuurlijke speelvoorzieningen valt de keuze op duurzaam hout gemonteerd op ijzeren standers. Deze materialen zijn kwalitatief beter, waardoor de toestellen een langere levensduurverwachting hebben en minder onderhoudskosten. Bij de aanleg en vervanging is er ook meer ingezet op duurzame materialen voor zowel speeltoestellen als ondergrond. Voorbeelden zijn twee kunstgras(voetbal)velden, die 100% herbruikbaar of recyclebaar zijn, waar dat normaliter 40% tot 60% was. Ook worden er materialen hergebruikt. Goede voorbeelden zijn het gebruik van boomstammen in het Urban Sportpark en de materiaalkeuze voor de attributen voor het Free-run parcours.

4 Huidige situatie

Areaal

In totaal hebben wij in de drie kernen 1.040 speeltoestellen, verdeeld over 191 speelvoorzieningen. Enkele speelplekken zijn ingericht voor één bepaalde leeftijdsgroep. Veel andere plekken zijn ingericht voor meerdere leeftijdsgroepen. De inrichting is afgestemd op een veilig gebruik. Bij het gebruik door meerdere leeftijdsgroepen zijn de toestellen vaak per leeftijdsgroep in de ruimte gescheiden.

In Parkwijk in Berkel en Rodenrijs worden de speelvoorzieningen onderhouden en beheerd door Vereniging van Eigenaren (VvE).

Kwaliteit

De kwaliteit van speelvoorzieningen meten we op twee manieren, met gebruikmaking van zowel interne als externe partijen. Eén meting vindt plaats aan de hand van de inspecties op veiligheid conform Zorgplicht Burgerlijk Wetboek en de WAS (warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen). De andere conform de CROW beeldkwaliteit systematiek en is gericht op dagelijks en reguliere onderhoudswerkzaamheden, zoals het schoon houden van (val) ondergronden en herstelwerkzaamheden. Alle speeltoestellen voldoen op het gebied van veiligheid aan de normen en regelgeving. Uit onze schouwen blijkt dat we op dit moment (ruimschoots) voldoen aan de vastgestelde minimale beeldkwaliteit (B).

Meldingen

Naast de gemeentelijke schouw en inspectie, helpen ook inwoners bij het bewaken van de gewenste kwaliteit en veiligheid. Inwoners zijn onze ogen en oren in de wijk. Als zij constateren dat er schade is aan speeltoestellen en/of ondergronden dan kunnen ze een melding doen bij het gemeentelijke meldpunt. Meldingen verhelpen we zo snel mogelijk, om de veiligheid te kunnen garanderen.

5 Beheerstrategie 2024-2032

In onderstaande paragrafen geven we aan hoe Spelen binnen de gemeente Lansingerland is georganiseerd en uit welke onderdelen dit bestaat.

5.1 Organisatie beheer en onderhoud

Visie en beleid voor het onderdeel Spelen valt binnen de gemeente Lansingerland onder de verantwoordelijkheid van het sociaal domein. In opdracht van het sociaal domein draagt team Beheer zorg voor de organisatie van het beheer en onderhoud van de speelvoorzieningen en draagt team Projecten de zorg voor de uitvoering in opdracht van team Beheer.

Voor Spelen is het dagelijks en reguliere onderhoud voor het grootste deel meerjarig uitbesteed via het integrale onderhoudsbestek van Groen en oppervlaktewater.

Doordat deze werkzaamheden nauw samenhangen met de assets groen, stof en onkruidbestrijding op verharding en water, kan het werk efficiënter worden uitgevoerd door dit te bundelen. De jaarlijkse grondige inspectie(s) hebben we in 2020 ondergebracht in het onderhoudsbestek spelen, waarin ook herstel en vervanging van speellocaties is ondergebracht. Door dit te bundelen voeren we werkzaamheden efficiënter uit en houden we de kosten zo laag mogelijk.

Voor de werkzaamheden: aanslagverwijdering, meldingen afhandelen, signaleren en veiligstellen van gevaarlijke situaties en kleine en eenvoudige herstelwerkzaamheden maken we gebruik van het team Exploitatie van de gemeente Lansingerland ('de buitendienst'). De locaties en tijdstippen hebben vaak een variabele aard en hebben meer raakvlakken met service en dienstverlening.

Alle contract- en werkafspraken zijn noodzakelijk voor het behalen van het vereiste beeldkwaliteitsniveau en om te kunnen voldoen aan onze Zorgplicht en de WAS. Voor deze werkzaamheden zetten we eigen toezichthouders in die werken volgens de richtlijnen en normen van de CROW en de WAS.

5.2 Werkwijze toezicht en inspecties

We voeren beeldkwaliteitsmetingen en inspecties uit om de beoogde kwaliteitsniveaus te monitoren en te realiseren. Voor deze werkzaamheden maken we gebruik van goed opgeleide, gecertificeerde toezichthouders en inspecteurs.

Eens per jaar krijgen de toestellen en ondergronden een uitgebreide technische inspectie en drie keer per jaar een visuele inspectie. De bevindingen leggen we vast in de logboeken van de speeltoestellen in een digitaal beheersysteem. Bij een visuele inspectie worden kleine mankementen direct verholpen. Met beide soorten inspecties en het verhelpen van mankementen geven we invulling aan de wettelijke Zorgplicht en zorgen we ervoor dat speeltoestellen veilig en duurzaam gebruikt kunnen worden. Tussentijdse gebreken kunnen worden gemeld door de gebruikers, waarna een toezichthouder deze beoordeelt en zorgt voor snel herstel of het veiligstellen als dat nodig is.

Bij speelvoorzieningen die gebruik maken van water, zoals pompjes, beekloopjes en pontjes, inspecteert een externe specialist periodiek de waterkwaliteit, om veilig gebruik van (speel)water te kunnen garanderen. Bij te hoge waardes en signaleringen sluiten we deze speelvoorzieningen tijdelijk af en plaatsen we borden met informatie, tot de waterkwaliteit weer in orde is. Hiermee

voldoen we aan onze wettelijke taken die de zorgplicht met zich meebrengt en zorgen we voor veilig gebruik van het (speel)water.

5.3 Dagelijks en regulier onderhoud

Dagelijks en regulier onderhoud betreft onderhoudswerkzaamheden zoals:

- het periodiek schoonmaken van de (val)ondergronden;
- herstelwerkzaamheden om veiligheid en levensduur te garanderen;;
- het recht zetten van paaltjes, aandraaien van bouten en herstellen van vernielingen.

Vernielingen zijn helaas moeilijk te voorkomen en komen regelmatig voor. Herstelmaatregelen volgen altijd zo snel mogelijk. Dat is nodig vanwege het veilig kunnen gebruiken van speelplekken. Bovendien voorkomt een snel herstel verder verval. Het eventueel veiligstellen van een toestel bij gebreken, wordt uitgevoerd door gecertificeerde medewerkers van het team exploitatie ('de buitendienst'). Herstel gaat via het onderhoudscontract.

5.4 Groot onderhoud en vervanging

Groot onderhoud bestaat uit geplande maatregelen ten behoeve van het verlengen van de levensduur van een object en vindt ongeveer halverwege deze levensduur plaats. Toestellen en ondergronden worden vervangen aan het einde van de technische levensduur of wanneer herstelkosten groter zijn dan de vervangingskosten.

Bij vervanging is duurzaamheid een belangrijk uitgangspunt en onderzoeken we de mogelijkheden om dubbel functie, klimaatadaptie en/of duurzame materialen toe te passen. Hiervoor is er het inspiratieboekje Klimaatkrachtige Speelplekken (T19.05031) opgesteld. Voor (val-) ondergronden passen we dezelfde principes toe. Daarnaast kijken we bij vervanging naar de wensen of behoefte van de omgeving of gebruiker en kijken of we hier zoveel mogelijk op aan kunnen sluiten. Hiervoor hebben we de gemakkelijk en laagdrempelige burgerparticipatietool 'Speeltuinchef app' ontwikkeld, waarbij bewoners de ingrediënten (wensen/behoefte) voor de invulling kunnen aanleveren. Op basis van deze ingrediënten maken we daarna 1 of meerdere plannen, die we weer via de app voorleggen aan de omgeving/gebruikers. De deelnemers kunnen dan stemmen op hun favoriete invulling en kunnen nog adviezen meegeven richting de definitieve invulling. Hierdoor sluit de uiteindelijke invulling beter aan op de behoefte van de gebruiker en de omgeving en vervullen de speelplekken beter hun functie.

6 Budgetten

6.1 Uitgangspunten

- Budgetten zijn gebaseerd op hetgeen noodzakelijk is om de assets te onderhouden op beeldkwaliteit (B voor het reguliere areaal en A voor de centra en stationsgebieden), technische kwaliteit en veiligheid. Aanvullend daarop zijn de specifieke kaders beschreven in paragraaf 2 van toepassing.
- Budgetten zijn inclusief het door de raad vastgestelde Duurzaamheidskader IBP (BR200060, 16 juli 2020).
- Prijspeil voor het benodigd budget is 1 januari 2024, jaarlijkse indexatie op 1 januari is conform de GWW-index van het CBS.
- Benodigde financiële middelen zijn reeds opgenomen in de Meerjarenbegroting 2024-2027 en Slotwijziging 2023.
- Afschrijftermijnen zijn conform de Nota Activa (T20.11073)

- Bij investeringsprojecten proberen we zoveel mogelijk werk met werk te maken. Zie ook de integrale meerjarenplanning in het algemene deel van dit IBP (T22.06297, paragraaf 6.2)

Tabel 1 Financieel overzicht

		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Exploitatie	Dagelijks/ Klein / Regulier onderhoud	€ 183.832	€ 193.176	€ 193.176	€ 193.176	€ 193.176	€ 193.176	€ 193.176	€ 193.176	€ 193.176
	Parkmanagement (en VVE's)	€ 902	€ 954	€ 954	€ 954	€ 954	€ 954	€ 954	€ 954	€ 954
	Overige kosten	€ 36.810	€ 38.681	€ 38.681	€ 38.681	€ 38.681	€ 38.681	€ 38.681	€ 38.681	€ 38.681
	Duurzaamheidskader (excl. kapitaallasten verduurzaming)		€ 5.820	€ 5.820	€ 5.820	€ 5.820	€ 5.820	€ 5.820	€ 5.820	€ 5.820
	Inspectie	€ 24.450	€ 25.692	€ 25.692	€ 25.692	€ 25.692	€ 25.692	€ 25.692	€ 25.692	€ 25.692
	Totaal exploitatie per jaar	€ 245.994	€ 264.323	€ 264.323	€ 264.323	€ 264.323	€ 264.323	€ 264.323	€ 264.323	€ 264.323
Vaste kosten	Kapitaallasten (investerings)	€ 423.264	€ 523.645	€ 717.440	€ 722.005	€ 788.117	€ 788.117	€ 788.117	€ 788.117	€ 788.117
	belastingen en heffingen	€ 300	€ 315	€ 315	€ 315	€ 315	€ 315	€ 315	€ 315	€ 315
	overige doorbelastingen	€ 11.156	€ 11.156	€ 11.008	€ 10.997	€ 10.643	€ 10.426	€ 10.426	€ 10.426	€ 10.426
	Doorbelasting personeel	€ 269.264	€ 270.494	€ 270.254	€ 274.068	€ 274.068	€ 274.068	€ 274.068	€ 274.068	€ 274.068
	Totaal vaste kosten per jaar	€ 703.984	€ 805.610	€ 999.017	€ 1.007.385	€ 1.073.143	€ 1.072.926	€ 1.072.926	€ 1.072.926	€ 1.072.926
Investerings	Investerings	€ 994.577	€ 988.750	€ 777.134	€ 1.043.900	€ 930.000	€ 825.000	€ 1.006.000	€ 865.000	€ 865.000

Peildatum: December 2023

7 Risico's

In onderstaande tabel zijn assetspecifieke risico's opgenomen. De risico's die integraal van toepassing zijn op alle assetbeheerplannen zijn opgenomen in het algemene deel van het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (T22.06297, hoofdstuk 8).

Tabel 2 Assetspecifieke risico's Spelen

Impact op doelen	Onderwerp	Risico	Te beperken door
Kwaliteit/Beleving	Speeltoestellen	Graffiti, beplakking, zwerfvuil.	Periodiek schouwen. Reinigen.
Beleving/Toegankelijkheid	Speeltoestellen/ valondergrond	Veranderde behoefte door verandering leeftijdsopbouw/vergrijzing	Bewonersparticipatie toepassen bij herinrichting "speeltuin chef" app

Kwaliteit/Beleving/Veiligheid en/of Duurzaamheid	Speeltoestellen	Brandstichting, ontbreken dopjes en/of onderdelen door vandalisme	Periodiek schouwen. Reinigen. Repareren of vervangen indien nodig
Kwaliteit/Beleving/Veiligheid en/of Duurzaamheid	Valondergrond	Beschadiging vloer door vandalisme, brandstichting	Periodiek schouwen. Reinigen. Repareren of vervangen indien nodig.
Kwaliteit/Beleving/Veiligheid en/of Duurzaamheid	Valondergrond	Schade door onjuist gebruik waardoor valrisico	Periodiek schouwen. Reinigen. Repareren of vervangen indien nodig.
Kwaliteit/Beleving/Veiligheid	Valondergrond	Bevuiling zandondergrond, door ontlasting katten e.d.	Periodiek schouwen, reinigen/zeven
Kwaliteit/Beleving/Veiligheid en/of Duurzaamheid/ Toegankelijkheid/ Bereikbaarheid	Wateroverlast speelvoorziening	Water op valondergrond rond speelvoorziening. (Niet van toepassing bij waterpleinen)	Periodiek schouwen. Put uitzuigen, drainage doorspuiten.
Kwaliteit/Beleving/Veiligheid	Waterkwaliteit	Vervuild water bij speelvoorzieningen met water, pontje, pompen/beekloopjes etc.	Periodiek waterkwaliteit monitoren
Toegankelijkheid/ Bereikbaarheid	Valondergrond	Losse valondergrond (houtsnippen) die inklinken of verplaatst worden door beweging, kuilen waardoor jonge gebruikers of mindervalide geen gebruik van toestellen kunnen maken.	Periodiek schouwen. Structureel terug vegen/nalopen.
Toegankelijkheid/ Bereikbaarheid	Speelvoorziening	Overhangend groen, doorgang belemmerend voor kinderwagens/ mindervaliden	Periodiek schouwen. Wegsnoeien.
Kwaliteit/Beleving/veiligheid	Water speelvoorziening	slechte waterkwaliteit, blauwalg, legionella, E.Coli	Periodiek monitoren, waterkwaliteit meten
Kwaliteit/Beleving/Veiligheid en/of Duurzaamheid	Toevoeging speelvoorzieningen	Private/bewoners plaatsen speelobjecten binnen de valvrijzone van een toestel of speelzone	Periodiek schouwen. Handhaven/verwijdering.

Algemene beheersmaatregelen

- De speellocaties worden vier keer per jaar intensief gecontroleerd via inspecties. Tussentijds houden toezichthouders de locaties in de gaten en treden direct op bij meldingen van omwonenden en gebruikers. Deze controles blijken afdoende.
- We hebben een onderhoudscontract afgesloten met een externe leverancier voor snelle reparaties en/of reiniging.